

U OVOM BROJU:

SVI POGONI NA JEDNO MJESTO
300 MILIJUNA DOLARA
VIDJELI LJUDI DA MOGU ZARADITI
»ADRIATIC 2« NA VRIJEME
STA SE TIME ŽELI RECI
NA PRINCIPIMA FAME I NAMJENE
»MADONA S DJETETOM« U SIBENIKU
NOVELE: GAVRAN
DNEVNIK JEDNE NOĆI
STA SE DOGAĐA U RUKOMETU

8/67

Šibenski listi

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

GOD. XVI — BROJ 749 — CIJENA 40 DINARA (0,40)

LIST IZLAZI SRIJEDOM

SIBENIK, 25. SIJECNJA 1967.

„ČISTOĆA“ UVODI NOVE TARIFE

EKONOMSKI OPRAVDANO?

Na današnjoj zajedničkoj sjednici svih vijeća Skupštine općine Šibenik raspraviti će se o novim tarifama za usluge koje vrši uprava za javnu čistoću „Čistoća“. Prijedlog za uvođenje novih tarifa za 1967. godinu donio je radnički savjet te radne organizacije na svojoj sjednici od 6. prosinca prošle godine.

Prema tarifnom broju 1 naknada za dnevno odnošenje smeća iz privatnih stanova naplaćivat će se unaprijed i to za garsoniere i stanove do dvije sobe 180 dinara, za stan od tri do pet soba 255, a preko pet soba 360 dinara mjesečno.

Pred tarifni broj 2 podliježu ostale prostorije, cijena će mjesecna naknada iznositi: za društveno-političke organizacije, domove, udruženja, crkve i samostane 5 dinara po kvadratnom metru, za škole 9 dinara, za kancelarije i društvene prostorije 13, za sve ostale poslovne prostorije 17, za industrijske i zanatske radionice i gradilišta, izuzev prostora koji je zasaden nasadama, naplaćivat će se 8 dinara po kvadratnom metru. Međutim, za glomazno smeće za koje ne postoji obavezano odvođenje i deponiranje služe javne čistoće naplate će se izvršiti prema stvarnim troškovima.

Novom tarifom za određivanje javne čistoće obuhvaćeni su i vlasnici motornih vozila kojima će se naknada naplaćivati polugodišnje, i to za traktore sa prikolicom i kamionom 13.000 starih dinara, za autobuse 7.800, za automobile 5.200, te za motor-kotače sa i bez prikolice 1.300 dinara. Od plaćanja ove naknade oslobadaju se svi članovi Automonta državlja Šibenik.

Vlasnici kirijaških zaprežnih kola plaćat će za šestomjesečno razdoblje po jednom vozilu 6 tisuća dinara, a vlasnici seljačkih zaprežnih kola u gradu 1.500 dinara.

Vlasnici zaprežne stoke koja je smještena na području grada plaćat će godišnje, i to za konja 400 dinara, a za magarca 200 dinara, dok će naknada za utovarno-istovarne operacije robe iznositi 55 dinara po toni.

Novom tarifom je također predviđena naknada za utovarno-istovarne operacije za robu u komadu, cijena se količina izražava u tonama, odnosno koja po komadu teži manje 500 kilograma. Ta će se naknada po prevoznom sredstvu naplaćivati, i to za jedan željeznički vagon

1.040 dinara, za kamion nosivosti od 3 do 7 tona 780, za kamion do 3 tone 520, a za kola sa konjskom zapregom 260 starih dinara.

Isto tako predviđena je naknada za smještaj i pohranu robe na javnom gradskom prostoru i ona će po kvadratnom metru dnevno iznositi 40 starih dinara.

Naknada za obavljanje zabavnih i kulturnih igara naplaćivat će se po kvadratnom metru za uzetog javnog prostora dnevno, i to 26 dinara na Poljani maršala Tita i na prostoru starog dijela grada, 7 dinara u ostalim

gradskim četvrtima, a 13 dinara na gradskoj obali.

Dadeset i šest starih dinara iznosit će naknada za obavljanje zanatskih i ugostiteljskih usluga, i to za svaki kvadratni metar zauzetog javnog gradskog prostora, od 1.300 do 7.800 dinara naplaćivat će se mjesечно za držanje kioska na javnom gradskom prostoru, a 750 dinara mjesечно iznosit će naknada za čišćenje cipela na javnom gradskom prostoru. Naknada za pravljivanje lutrija i osobnih vaga na javnom gradskom prostoru iznosit će mjesечно 150 dinara. (j)

ŠIBENIK BEZ VODE ?

Otkuda milijardu i 200 milijuna

Prijeti li opasnost da šibenski bazen ostane bez vode? Na to pitanje odgovoreno je u nedjeljak šibenskim novinarima u poduzeću »Vodovod i kanalizacija«.

— Da ne bismo sutra došli u nezavidnu situaciju, dužnost je ove radne organizacije, rečeno je novinarima, da upozna javnost sa cijelom problematikom, a naročito one koji nikake ne bi smjeli ostati bez vode (TLM, TEF, turistička naselja, 1 dr).

Dakle, evo o čemu se radi. Sadašnji pumpni i cjevovodni kapaciteti bili su planirani pred više od deset godina. Trebalj je da se njima osigura voda za Šibenik i okolicu — za najmanje 20-30 godina!

Međutim, nagli razvoj grada i okolice išao je vrlo brzim tempom, tako da se već prošlog ljeta morao staviti u pogon i posljednji elektro-pumpni agregat. A što znači ostati bez rešernog aggregata, naprosto je bespredmetno. Da bi se grad i okolica ove godine osigurali od najgorje moguće situacije, u slučaju eventualnog kvara, »Vodovod« je morao naručiti jednu pumpu iz uvoza. Devizna sredstva »Vodovodu« osigurale su neke radne organizacije. Ali, novi pumpa stići će tek ovoga ljeta.

Međutim, pumpna postrojenja u »Jarugi« ne koriste se maksimalno samo ljeti, nego i sada.

A grad sve više raste. Okolica također. Kako onda tako narastim potrebama osigurati dovoljne količine vode? A pogotovo što su se već pojavili zahtjevi da se voda osiguri i za buduće turističko naselje u Zablaću (sa 13.000 turističkih ležaja). Kako se do 1970. godine planira i gradnja još oko 800 stanova u stambenim naseljima grada, vodu treba osigurati i za njih. Uz to, predviđa se i proširenje TLM »Boris Kidrič«, pa proširenje Tvornice elektroda i fergule, kao i drugih poduzeća.

Na primjer, već sada se TLM »Boris Kidrič« daje često i više od 90 litara vode u sekundi, iako ima garanciju da će joj biti osigurano samo 70 litara u sekundi.

Pred »Vodovodom« su i zahtjevi da osigura vodu za turističko područje prema Jadriji, Šrimi i Vodicama (prijelazom preko mosta), te za Primošten i Rogoznicu, jer se to područje ne može opskrbiti s dovoljno vode iz Zagorskog vodovoda.

Napokon, ima u komuni još dosta sela kojima će voda trebati vec uskoro.

Da bi se to riješilo, dato je

idejno rješenje, prema kojemu bi od »Jaruge« do Meteriza trebalo izgraditi cjevovod profila 400-450, sa novom pumpnom stanicom i dvije pumpe, od kojih bi svaka imala kapacitet od 110 litara u sekundi. Cjelokupne investicije za taj projekt kreću se, prema sadašnjim cijenama, oko milijardu i 200 milijuna starih dinara, a izgradnja bi trajala oko 2 do 3 godine, s tim što bi se u toku gradnje koristila razna privremena rješenja.

— Ako svi taj zadatak ne shvatimo ozbiljno, može se vrlo brzo dogoditi da Šibenik ostane bez dovoljnih količina vode. A što bi to značilo za daljnji razvoj grada, treba da svatko pretpostavi — rečeno je u »Vodovodu«.

Kako poduzeće »Vodovod« trenutno već izvodi neke radove (dovršenje cjevovoda prema Murteru, Betini i turističkom naselju na »Slanci«), gdje poduzeće »Lavčević« planira gradnju oko 2.500 ležaja, zatim kompletno dovršenje Primoštena, pa pitanje Rogoznice i još nekih mjesto uz more i u smrštašnjem dijelu općine), to ono neće moći osigurati dovoljno sredstava iz sadašnje akumulacije.

Samo ove godine »Vodovod« iz svojih fondova za gore spomenute radove izdjava oko 250 milijuna starih dinara. Kako su u međuvremenu nastale i neke nove obaveze: povećanje cijene elektroenergije za nekih 60 posto, vodni doprinos od 5 dinara po kubnom metru za stanovništvo, te doprinos energetici, povećanje OZ-a za oko 50 posto, pa revalorizacija osnovnih sredstava, itd., znatno će se smanjiti vlastita akumulacija, što znači da se sa sadašnjom cijenom vode neće moći odvajati ni onoliko koliko se odvajalo do sada.

To znači da »Vodovod« naproti nije u mogućnosti da uđe u planiranu investiciju, već da bi morao to rješavati povećanjem cijene vodi, kreditiranjem ili na neki drugi način.

Dovoljno je reći da nove zahtjevi za povećanje potrošnje vode već sada plaćaju i oni koji takav zahtjev upute (Primošten, a uskoro i »Lavčević« i Jadranjska banka). No, u jednoj zajedničkoj investiciji, koja je neophodna svima, potrebno je da svi učestvuju, i to sa rješenjima koja predlaže »Vodovod«. Uostalom, stanovnici sada plaćaju vodu 50 dinara po kubiku, dok je njena prosječna cijena 75 dinara, što znači da industrija finansira potrošnju vode po domaćinstvima, jer za kubik plaća 120 dinara. Pri tom treba naglasiti da je Zagorski vodovod svojevrstan problem i da je u 1966. godini »Vodovod« na njemu imao 65 milijuna gubitaka. U ovoj godini gubici se planiraju na 90 milijuna starih dinara. Naime, veća je cijena samo elektroenergije po jednom kubiku nego što je sadašnja cijena vode.

Kako dakle riješiti pitanje daljnje opskrbe grada vodom, a da to ne padne sve na »leda« potrošača (domaćinstava), vrlo je osjetljivo pitanje. Zato je nužno potrebno da se o tome dogovore svi zainteresirani, i to na vrijeme. Prijedlozi »Vodovoda« i njihova ukazivanja na potrebu takvog dogovora vrlo su ozbiljni i hitni, te ih kao takve i treba shvatiti.

J. Čelar

Konferencija Saveza studenata Pedagoške akademije

DIPLOMIRALO 26 STUDENATA

Polovinom ovog mjeseca, uz prisustvo većine članova Nastavničkog vijeća, održana je u Pedagoškoj akademiji Šibenik VI godišnja konferencija Saveza studenata Pedagoške akademije. Referat o dosadašnjem radu studenata podnijela je Ivanka Lambaša, dosadašnji predsjednik Odbora Saveza studenata.

Ona je u svom referatu, pored ostalog, govorila o upisu i polaganju ispita, o problemima studija, materijalnom položaju studenata i drugim pitanjima od interesa za organizaciju Saveza studenata.

Govoreći o uspjehu studenata Pedagoške akademije, ona je istakla da je u školskoj godini 1965/66. prvu godinu upisalo 129 studenata — 76 redovnih i 53 izvanredna, u drugu godinu bilo je upisano 62 studenata — 31 redovni i 31 izvanredni.

Priješnja godina na Pedagoškoj akademiji u Šibeniku diplomišalo je 1.565 prijavljenih ispita (u svim rokovima) iščekujući je pristupilo 1.324

kandidata, od čega je 1.046 ispita bilo položeno, i to sa srednjom ocjenom uspjeha 2,68.

Školske godine prvu godinu upisao je 131 student — 41 izvanredni. Drugu godinu upisalo je 94 studenata, od čega 42 izvanredna. Prešnja godina na Pedagoškoj akademiji u Šibeniku diplomišalo je 26 studenata.

Dragarica Lambaša je u svome referatu, govoreci o problemima studija, istakla da uvjetni ispiti u neparnim semestrima dosta pogodaju studente. Tako, na primjer, uvjetni ispit iz kulture usmenog i pismenog izražavanja (studijška grupa — razredna nastava) za upis u IV semestar — zbog rezima studija — nije odgovarao studentima. Zahtjev studenata da taj ispit ne bude uvjetni naišao je na puno razumijevanje

Nastavničkog vijeća, i tako on više neće biti uvjetni, ali se bez njega neće moći apsolvirati.

Ispitni rokovi također predstavljaju problem i najviše pogodaju apsolvente, te oni predlažu da im se dozvoli polaganje već odslušanih ispita i izvan ispitnog roka — ako se prijavi grupa od najmanje tri kandidata.

Nedostatak stručne literature još uvijek je problem svoje vrste, a načelo što se tiče literature za pedagošku skupinu predmeta, jer knjižnica ima relativno malen broj knjiga i ni izdaje ne zadovoljava potrebe studenata.

Sto se tiče materijalnog položaja studenata, u referatu je rečeno da je kreditiranjem ono tek djelimično riješeno. Od 142 redovna studenta na Akademiji kreditom se koristi 68

studenata, u prosječnom mjesecnom iznosu od 30.000 starih dinara. Neki studenti, većinom druge godine, imaju i stipendije, deseterica od Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fiziku kulturu. Ali, projekti stipendija je veoma mali — 15.000 starih dinara. Zbog deficitarnosti grupe, najviše kredita odobreno je studentima razredne nastave. U referatu se naglašava da bi, s obzirom da su potrebe za prosvjetnim kadrrom na našem terenu dosta velike, ubuduće trebalo daleko više ulagati u studentski standard, prvenstveno putem kreditiranja.

Nakon drugih pitanja što ih je inicirao referat, na konferenciji se razvila veoma živa diskusija.

Tako je Mile Mišura, pored ostalog, istakao da studentski servis nije odigrao onu ulogu koju mu je namijenjena, tj. da nije dovoljno kontaktirao s privrednim organizacijama i da se pojavljuju tek kad je trebalo obustaviti postotak poreza od zarade studenata.

(Nastavak na 5. strani)

Ni kultura u zadnji plan

Sada, kada nastupa godina većih očekivanja od privrede, koja bi trebala krenuti smjerom značajnijeg prosperiteta, treba znati s kakvim će zajedničkim rezervama privreda u ovoj godini raspolažati, jer od toga zavisi i opredjeljenje za raspoređenih sredstava.

Predviđanja nisu sasvim decidedirana, ali se može kazati da će ovdjeku iznos sredstava Fonda zajedničkih rezervi radnih organizacija u privredi biti znatno niži od prešlogodišnjeg, i to zbog činjenice što se u 1967. godini neće formirati priliv iz DOPUNSKIH sredstava, koji su prošle godine iznosili 2,592.000 novih dinara.

To je, nesumnjivo, velik iznos i već samo to će biti ozbiljna teškoća oko angažiranja ostalih raspolaživih sredstava Fonda.

Od prošle godine Fond ostaje 299.211,36 novih dinara iz neutrošenog dijela dopunske sredstava i 93.033,48 novih dinara redovnih sredstava. Taj saldo iz 1966. sačinjava, dakle, ukupno 392.244,84 novih dinara.

U ovoj godini iz priliva redovnih sredstava može se očekivati da će se dobiti iznos od 2.915.000 novih dinara ili ukupno 3.307.244,84 novih dinara, kad se gornjem iznosu pribroji saldo iz prešle godine.

Treba, međutim, imati u vidu i mogućnost da privreda sredstava iz osovine povrata sredstava datih TEF-u i »Rivijeri« u toku prošle ili ranijih godina — može doći u pitanje o se zauzimanju i realiziranju prijedloga da se povrat tih sredstava u čitavom ili djelomičnom iznosu odgoditi. To znači da bi Fond zajedničkih rezervi privrednih organizacija morao biti išten 880.000 novih dinara. Bit će zato potrebno da se posebno spravlja o tremanu sredstava angažiranih kod tih dviju organizacija.

Što se tiče opredjeljenja za ras-

pored sredstava koji će se formirati u ovoj godini, postoje ove mogućnosti:

- prenošenje sredstava u Kreditni fond Jadarske banke,
- kreditiranje poslova u nekim radnim organizacijama ili

Razgovaramo sa Antom Ninićem, sekretarom

Općinskog komiteta SOH Šibenik

SUVREMENI OBЛИCI RADA

Šibenska omladina posljednjih godina postiže zapažene rezultate. U to smo se uvjerili i u razgovoru sa Antom Ninićem, sekretarom Općinskog komiteta SOH Šibenik, iako je razgovor bio ograničen na svega nekoliko tema. Cilj nam je bio, ne da razglabamo o svemu što je šibenska omladina uradila u posljednje vrijeme, nego da saznamo samo za neke akcije.

— Mislim da je omladina šibenske komune u ovoj izvještajnoj godini postigla najbolje rezultate u radnim akcijama. Prema nepotpunim podacima, naši mladići i djevojke, dali su na radnim akcijama više od 24 tisuće dobrovoljnih radnih sati. Radilo se na uređenju sportskog centra u Crnici, na ulještanju Jadrije, a istaknuo bih i to — da je šibenska omladina uzduž Jadranske turističke ceste, na potezu od benzinske stanice na Ražinama do Zaborića, zasadiла око 10 tisuća borača i niskog grmlja. Pored toga, seoska omladina dala je znatan doprinos u elektrifikaciji pojedinih sel, te na uređenju puteva, rješavanju vodoopskrbe, itd. Mislim, da ovom prilikom treba reći da je omladinska radna brigada »Mladost Krke«, koju su sačinjavali omladinci s područja šibenske, drniške i kninske komune (bilo ih je 100, a naših 50), radila na izgradnji Savskog nasipa. A da su omladinci zbilja bili vrijedni, potvrđuje i to što je brigada dobila traku »7 sekretara Skoja« i bila dva puta proglašena za udarnu.

U koliko je mjeri Općinski komitet pružao pomoć aktivima i organizacijama omladine?

— Kad je Medicinska škola u Šibeniku, u akciji »Tražimo najbolju školu«, koja je imala jugoslavenski karakter, proglašena za najbolju školu te vrste u Dalmaciji, mi smo im dodjelili finansijsku pomoć. Uz to, nekim omladinskim aktivima u gradu dodjelili smo 400 tisuća dinara u vidu biblioteka, gramofona, sportskih rezervata, itd. Sličnu pomoć komitet je dao i nekim seoskim organizacijama, i to u vrijednosti od oko 500 tisuća starih dinara. Mogu vam, kad je već riječ o financijama, kazati da se naš komitet na svoj način uključio u privrednu reformu. Naime, mi smo za radovo na sportskom centru u Crnici i na kupalištu Jadrija dobili izvjesna sredstva. To nam je pomoglo da uravnotežimo naš budžet, da se otarasimo nasilje-

ovoj godini. Tako, na primjer, planiramo zajedničke obilaska sela na području naše komune, te učestvovanje u seoskim radnim akcijama, a organizirati ćemo i predavanja. (B)

ANTE NINIĆ

VI ste ove godine inicirali suradnju sa Armijom?

— Da, inicijativa je došla od nas, ali su je, to moram naglasiti, drugovi iz Armije srdaćno prihvatali. Ona se ogledala u zajedničkim kulturno-zabavnim priredbama, u predavanjima, zajedničkim radnim akcijama, itd. U tom pogledu istaknuo bih veoma uspješno sproveđenje akcije »7 dana s »Galebom«, u kojoj je šibenska omladina ušpostavila čvrst kontakt sa svojim drugovima. Uvjeren sam da će suradnja Armije i omladine biti još bolja i razgranatija u

IZ PODUZETCA »LUKA«

DOBRA ORGANIZACIJA - POVEĆAN PROMET

Poduzeće »Luka« spada u rijetke radne organizacije koje su organizaciju rada postavile na takav nivo koji je, uz smanjeni broj radnika, ne samo vidno poboljšao produktivnost nego i pridonio osjetnom porastu prometa.

Tome je velikim dijelom pridonjela i vrlo dobra mehanizacija, koja danas raspolaže sa dvije 7-tonске mostne dizalice, četiri 5-tonске portalne dizalice, 6 auto-liftova i 6 auto-dizalice. Takvom mehanizacijom umnogome je bilo skraćeno vrijeme lučkih operacija.

Otkako postoji ova luka još do danas nije zabilježen veći promet od onoga što ga je u prošloj godini ostvarilo poduzeće, u visini od 960 tisuća tona terete. Čak je i predviđeni plan za 1966. godinu premašen za 110 tisuća tona ili za 13 posto više. Računajući ovaj promet sa onim što su ga ostvarili »Jadran« i

pogon »Šipad«, prošlogodišnji promet šibenske luke iznosi oko milijun i 100 tisuća tona robe. Uz operativni dio obale ovog poduzeća priješlo je 353 prekoceanskih broda i jedrenjaka, od čega 254 domaća, 22 grčka, 19 talijanskih, po 11 sovjetskih i panamskih brodova, itd.

Kao i posljednjih nekoliko godina, tako je i u protekloj godini pretežno dio prometa bio ostvaren iz uvoza,

koji je iznosio 771.000 tona. Od tih količina 220 tisuća tona otpada na ugljen, 194 tisuće tona na željeznu rudu, a 273 tisuće tona na sirove fosfote. U izvozu je ostvaren promet od oko 138 tisuća tona. Ovdje su dominirali boksitna rudača, sintermagneti, olovni i pirovit koncentrat. Razvoj je činio najmanju stavku u prometu — svega 51.702 tone tereta. (J)

U kakvoj će se situaciji naći šibensko poduzeće u ovoj godini, s obzirom na novi položaj luke Ploče, to još do danas nije poznato. Nešto jasnija slika znat će se slijedećeg mjeseca, kada dođe budu sklopjene ugovore sa zainteresiranim partnerima u prihvatu brodova. (J)

Ne živite bez želja. Sta, dakle, želite?

— Ne bi valjalo živjeti bez njih. Nemam stana i želio bih da ga imam. Kada ću biti taj sretnik, to se još ne zna. No, možda i prije nego što mislim, jer sam optimista. A onda, mislim da je našem gradu veoma potrebno gradsko kupatilo. Kad ćemo ga dobiti, znate li vi možda? (B)

TRGOVINA:

23 milijarde st. dinara

Prema nepotpunim podacima, trgovinske organizacije u našem gradu su prošle godine ostvarile promet od oko 23 milijarde starih dinara. U odnosu na 1965. godinu, to predstavlja povećanje od oko 24 posto. Cjelokupni taj promet ostvaren je u 264 prodavaonicama, u kojima je bilo zaposleno 668 trgovinskih radnika. Sve trgovinske radnje raspolažu sa blizu 14 tisuća četvornih metara prodajnog prostora. Skladišni prostor iznosi blizu 7.500 četvornih metara.

Prema nekim pokazateljima, može se zaključiti da od ukupnog prometa na trgovinu na malo otpada oko 84 posto, a na veletrgovinu 16 posto. Nadalje, u strukturi trgovinskog prometa na malo radne organizacije sa sjedištem u Šibeniku učestvuju sa 57 posto, vanjske prodavaonice sa 19 posto, dok na poljoprivredne zadruge otpada oko 24 posto prometa.

Poduzeća čije je sjedište izvan Šibenika u nekim branšama imaju veliko učešće: kod prodaje duhanskih proizvoda 78 posto, kod proizvoda kože i gume 70 posto, kod proizvoda od drveća 44 posto, u tekućim gorivima i mazivima 92 posto, u tekstilnim proizvodima 23 posto, u papirnatim proizvodima 52 posto i u prehranbenim proizvodima 19 posto. (B)

Iz poduzeća „Dane Rončević“

SVI POGONI NA JEDNO

MJESENTO

Ovih dana posjetili smo radnu organizaciju »Dane Rončević«, gdje smo se upoznali s mnogim novostima u poslovanju, te u izgradnji novih pogona, sis temu nagradivanja i slično. Može se pretjerivanja reći da je taj kolektiv snažno zakoraknuo u pravcu jačanja poslovne moći i proširenja djelatnosti: pored zanatskih metalnih radova u građevinarstvu, ta je radna organizacija svu pažnju usmjerila na izradu metalnih konstrukcija i vinarske opreme.

Kao što smo već prije pisali, po- duzeće »Dane Rončević« organizirano je pristupilo ne baš lakom poslu, — da sve svoje pogone koncentriira na jedno mjesto. Za novu lokaciju određen je prostor na bivšem rezalištu »Slobodne plovidbe« i na tom mjestu već je izrađeno hallo koja zauzima prostor od 800 kvadratnih metara. U tom novom objektu nalazi se pogon za izradu metalnih konstrukcija, a pored njega izrađena je i limarska radionica. Predviđa se da će u toku ove godine svih pogoni biti koncentrirani na jedno mjesto, što će pridonijeti ne samo uštedi troškova i rentabilitetu proizvodnji, već će se umnogome održati i na organizaciji rada.

U ovoj godini poduzeće će podići još dva objekta, u koje će smještiti dva stvora pogona: mehanički i tokari. Karakteristično je da se svih radovi financiraju iz vlastitih sredstava.

Pogon livnica je u zadnje vrijeme moderniziran, te, uz proširenje kapaciteta, radi na naftu. I ostali pogoni u sastavu ovog poduzeća su kompletišani, tako da u svemu mogu zadovoljiti zahtjevima poslovnih partnera.

Kakvi su poslovni rezultati zabilježeni u posljednje dvije godine?

Oni su iznad očekivanja, vrlo dobrati, što ujedno pokazuje i ostvarenje bruto — prometa, koji je u 1965. godini iznosio 500 milijuna, da bi se u prošloj godini povećao na čak 700 milijuna starih dinara. S obzirom na restrikcije u investicijama, u ostvarenju bruto — prometa neće doći do bitnih promjena u ovoj godini.

U posljednje dvije godine poduzeće »Dane Rončević« usvojilo je jednu novu djelatnost, i to izradu tipskih objekata i uređaja za potrebe poljoprivrede i u tom pravcu uspješno surađuje sa projektima organizacijama u Beogradu i Zagrebu, te s udruženjima specijaliziranim za tu vrstu djelatnosti. Poduzeće se orijentiralo na izradu vinarske opreme, koju su zainteresirane organi-

zacije prije uvozile. S obzirom da ta nova djelatnost zahtjeva poznavanje tehnologije i tehnološkog procesa u proizvodnji vina i sličnih proizvoda, »Dane Rončević« surađuje s najpoznatijim vinarskim stručnjacima u zemlji. Oprema se stalno učvršćava i, uz izradu vlastitih tipova, povećani su izgledi za plasman na strano tržište.

Za plasman proizvoda građevne bravare i limarije poduzeće kontaktira s mnogim građevinskim poduzećima širom Dalmacije, a što se tiče metalnih konstrukcija ono ima svoje suradnike u poslovno-stručnim udruženjima i sličnim organizacijama.

Nove privredne mjere poduzeće će dočekalo bez nekih naročitih teškoća. Nije uslijedio ni problem viške radne snage, a niti je do izražaja došlo bilo kakvo smanjenje obujma poslovanja. Ono je s povećanom brigom pristupilo i obrazovanju svoga kadra, pa je izvršilo prevalidifikaciju izvjesnog broja radnika, tako da poduzeće danas raspolaže s dovoljnim stručnim kadrom. Na ugovaranju se nalazi 19 osoba s ugovorom i 7 bez ugovora.

Sistem nagradivanja nije doživio neke naročite promjene, jer ono se

U PROŠLOJ GODINI 425.920 KINO-POSJETILACA

Da li su krivi

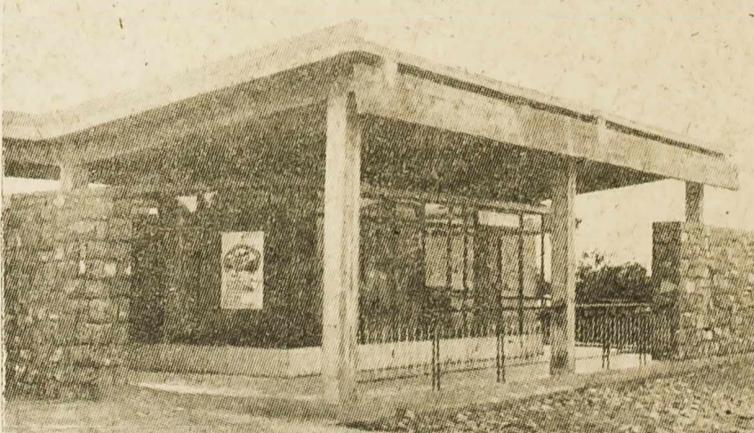
,Qjudi i papagaji ili ..

U toku prošle godine Kino-poduzeće Šibenik prikazalo je 282 premijerna filma. Izvedeno je 2.044 filmske predstave. Te predstave gledalo je 425.920 osoba. Uspoređujući prošlogodišnji posjet sa onim iz 1965. godine, proizlazi da je projiciranje filmova prošle godine privuklo manje gledalaca. Taj manjak iznosi tek 79.265.

Shodno smanjenoj posjeti, bilo bi normalno očekivati da su Šibenčani (i posjetioc grad) na blagajnama triju kinematografa, koji ukupno imaju 1.364 sjedala, ostavili manje novaca. Međutim, podaci govore suprotno, jer su posjetioc prošle godine za kino-ulaznice platili oko 75 milijuna starih dinara, a to u odnosu na finansijski efekt 1965. godine predstavlja povećanje od oko 10 milijuna starih dinara. Znači, karte su bile skuplje.

Prošle godine najposjećeniji film bio je »Old Shatterhand« — taj film francuske proizvodnje gledalo je 6.595 osoba. Dobro je bio posjećen i film »Crna Lala« (5.678 gledalaca). Američki film »Spartak« gledalo je 5.568 osoba i projekcija toga spektakla donijela je najveći prihod Kino-poduzeću — na blagajnama je inkasirano 1.700.000 starih dinara. Od domaćih filmova najviše gledalaca privukao je film »Konj u planinom« redatelja Fadila Hadžića — gledalo ga je 2.313 osoba.

Najslabiji posjet? Domaći film »Tri« gledalo je 90 osoba, »Gorki deo reke« 82, mađarski film »Magdalena, varalica i šaran« samo 25, dok projekcija filma »Potraga za špijunom nje uopće mogla biti održana, jer nije prodata ni jedna ulaznica! (B)

Pošta u Primoštenu

I pored toga što hotelski objekti u Primoštenu raspolažu sa svim potrebnim komforom, nije se ostalo samo na tome da se sve potrebne službe koncentriraju na poluotoku Raduču.

Primošteni su uočili veliki značaj podizanja komunalnih objekata u samom mjestu ili na njegovim prilazima. Oni su posli putem sistematskog rada u podizanju usluga turistima — na jedan nivo koji odgovara zahtjevima renomiranog turističkog mjestu!

Primošten je tako dobio i veliku brzu automatsku telefonsku vezu s našim centrima, što je od velikog značaja u jeku turističke sezone.

Na slici: Novi objekt pošte na ulazu u Primošten.

J. Ć.

KNJIŽEVNI IZBOR ŠIBENČANA U 1966. GODINI NA PRINCIPIMA FAME I NAMJENE

Da odmah u početku preliminarno, objasnimo zašto baš ovakav naslov — da bismo se uvjerili u njegovo opravdanje i tačnost. Budući da su ovo vijeti iz Naučne biblioteke, a upravo su knjige s područja nauke u prošloj godini obilno zastupljene, stoga je izbor Šibenčana odgovorio namjeni ove biblioteke, dok je, čini se, promašio s obzirom na beletristiku.

Tu se poklekoš pred principom fame. Za izbor i ukus na literarnom planu ne može se reći da su promašeni, ali zato svakako — jednostrani!

Prelistarajući prošlogodišnje kartice, statistike radi, primijetio sam da se poneki pisci redovito ponavljaju, dok neki nikako, te nikako. Pošlo se za nekim imenima koja se redovito uzimaju, a da se interes nije širo. Iznimki, naravno, ima, ali ne toliko da bi mogle potvrditi pravilo.

Kako već rekosmo, interes za naučnu literaturu je odista mnogostran, te se može samo poželjeti da se on nastavi, stoga je suvišno govoriti o nekim nedostacima na tom planu, ali je zato zakazao ukus Krešimirova grada u literarnom izboru.

Počinimo s nagnućem prema domaćim piscima. Čini mi se da upravo tu leži opravdanje za famu spomenutu u naslovu. Na-vest će četiri najčitanija domaća pisci. To su: August Šenoa, Miroslav Krleža, Ivo Andrić i Ante Kovačić, naši klasiči — bez sumnje. Ali, zašto im se zastupljenosć u izboru čitalaca ne približe ostali pisci koji su njima jednakili ili čak i veći. Međutim, pisci kao što su Tin Ujević, Silvije Kranjčević, A. G. Matoš, A. B. Šimić, Miloš Crnjanski, D. Simunović, Petar Segedin, R. Marinković, Rastko Petrović i mnoge druge — veoma je teško susresti u izboru Šibenčana.

Prvaci naše suvremene riječi Šegedin, Davičo, Čosić, Marinović, Božić, Laušić i S. Novak — ne nalaze se na popisu izabranih, jedino se proza Vojina Jelića često susreće. Nazora ne nađoh nigdje. Tin je gotovo prešut, a Šegedin čak nedirnut. Crnjanski je nepoznat. A. B. Šimić kao da nije ni postojao, iako se teško može naći jedan potresniji lirik 20-ih godina ovog stoljeća od njega. Tko da oprosti nehaj prema Nehajevu, kad je on prvi pisac našeg moder-

nog romana. Njegov »Bijeg» uveo nas je u književnu Evropu. A tek Matoš?

I tako redom, preko starijih V. Novaka, E. Kumičića, I. Kozarčanina, J. Polića - Kamova (njegova »Isušena kaljuža« prvi je roman toka svijesti u svjetskoj literaturi) pa do naših svremenika Desnice, Šimića, S. Novaka, A. Šoljana, I. Slamniga, J. Laušića, M. Raosa, D. Dragovića i mnogih drugih, propust za propustom. Znam da se to umnogome nadoknađuje upotrebom iz Gradske biblioteke, ali, kad se već čita, onda treba čitati ono najbolje, i to u punom značenju.

Kako nam je ova tužbalica nad domaćom knjigom oduzela odviše prostora, ne možemo se opširnije osvrnati na stranu literaturu, ali su i tu prisutni kori-

jeni promašaji. Spomenimo sa, primjera radi, neke nedostatke. Kao najčitaniji svjetski pisici zastupljeni su: Balzac, Hugo, Zola, Tolstoj, Turgenjev, Remarque, Dreiser, Zweig (tipičan projekcija) i dr, a ni traga Gideu, Proustu, Rimbaudu, Malrauxu, Vignyu, Leopardiju, Strindbergu, Kierggaardu. Osobito što začudjuje, vrhovi svjetske proze kao Kafka, Camus, Faulkner, Mann, Tagora, Sofoklo, Dos Passos, Joyce, Dostojevski, Lorca, veoma su rijetki na popisu naših posjetilaca. Još ne nađoh da je netko čitao »Braću Karazmazove«. Da postoji smisao za umjetnost u ovom gradu, svjedoči najširi interes upravo za povijest umjetnosti, stoga je poželjeti — da on ni u cemu ne promaši.

Prof. Ivan Pardžić

Bilješka

Nema filter „Beograda“

Već desetak dana Šibenčani koji su navikli da puše cigarete filter »Beograd«, uzalud »napadaju« prodavače u kioscima, jer te vrste cigareta nema, pa nema. Na to pitanje ni jedan prodavač nije nam mogao dati odgovor. U krajnjoj liniji kupca naviklog da puši samo filter »Beograd« i ne zanima zašto ga nema, ili bi ga možda zanimalo — ako bi znao da tih cigareta nema samo zbog nečije alkavosti. Da se shvatimo i razumijemo, mi ne tvrdimo da je to tako, ali bi trebalo da bar prodavači znaju zašto cigareta nema, jer se, tako oni kažu, i sami osjećaju krivi. Kako bi, na primjer, bilo kad bi sutra kojom nešrećom ponestalo vode, električne, kruha ili nečeg drugog i kad nitko ne bi od prodavača znao reći zašto tog i tog artikla nema. Bilo bi smiješno kad bismo doznali da prodavač (ili netko drugi) sasvim slučajno s a m o prodaje i da ne misli dalje od toga. A tako valjda nigdje nije, pa ni sada kada uzalud tražimo taj filter »Beograd«. (B)

TRAGOM NAPISA

Šta se time želi reći

Dozvolite, drugovi, da kažem riječ — dvije na dva napisa nedavno objavljeni u ovom listu.

Ni uz najbolju volju nisam mogao ocijeniti namjeru autora napisa »Kakve cijene u zdravstvu«, koji je objavljen 11. I 1967. Zbog liječenja stranaca u našoj bolnici sigurno nije napisan, jer ga stranci neće čitati. Ako je objavljen zbog naših ljudi, zar je potrebno tako pisati? Zašto treba praviti usporedbe liječenja kod nas s takvim medicinskim uslugama u inozemstvu?

Cijena bolnoopskrbnog dana kod nas (konkretno u Šibeniku) je malena, jer je takav dan (ili liječenje) vrlo skup u SR Njemačkoj, kaže autor članka! U toj zemlji cijena usluga bolnica II klase (autor je sam dao znak jednakosti našoj bolnici i bolnici II klase u Hamburgu) za jednu operaciju žuči košta ukupno 3.584 marke ili, kako je to autor htio da komparira, 1.190.000 starih dinara, a u tome iznosu honorar liječnika iznosi 406.250 starih dinara (1.300 maraka).

Šta se time želi reći našim građanima? Mišljenja sam da je to, blago rečeno, zamagljivanje stvari, a u svakom slučaju štetna društvena informacija. Eto, onaj Nijemac, pošto mu je operirana žuč i pošto je platio 3.584 marke od svoga socijalnog osiguranja može refundirati samo 1.054 marke, a ostatak od 2.530 maraka (790.625 dinara) mora sam platiti i zbog toga on to nakonaduje putem osiguranja kod osiguravajućeg društva, kako to kaže autor. Zaista sve skupa čudno.

Inače tema o cijenama medicinskih usluga kod nas zaista je aktuelna i potrebno je o tome i oko toga više diskutirati, odnosno raspravljati. Mišljenja sam, međutim, da o tome treba drukčije pisati, zapravo isključivo s pozicija naše društvene stvarnosti, u ovom slučaju Šibenske stvarnosti, i to s konkretnim razmatranjima i prijedlozima. Tačku rasprave bi svi naši građani samo pozdravili i sigurno u njoj učestvovali. Upravo naša stvarnost i problemi trebaju mjesto u listu. Osta-

vimo tuđe aršine i tuđe brige, ako nam one ničemu ne služe.

Članak »Dječji doplatak«, objavljen u listu 18. I 1967. počinje ovim riječima: »Svi roditelji dobro znaju da im je u posljednje vrijeme dječji doplatak značio tek simboličnu i skromnu pomoć u izdržavanju djece i da se upravo zbog toga očekivalo da nešta »puknje« i da se nešto promijeni«. Sa sličnim sadržajem autor završava članak, koji riječi da je izrekao jedan naš građanin.

Moje je mišljenje da je dodatak na dječu, u današnjim našim uvjetima, i te kako potreban. Pri tome možemo samo zažaliti što nije moguće da on budu veći. Odjednom sada svi dižemo glas kako je dodatak na dječu simboličan, skroman, suvišan, itd. S druge strane, uopravo sada smo se setjili da nam nedostaju društvene ustanove za zaštitu i odgoj djece i prave se opet usporedbe kako to već krasno izgleda, odnosno kako je to riješeno u stranim zemljama.

Uvjeren sam da bi većina kojim je dodatak bila za to da se dodatak ukinje kada bi kod nas bilo toliko ustanova za zaštitu djece — da se može u tu zaštitu uklopiti veći broj naše djece. Međutim, daleko smo mi od toga. Na žalost, društvena naša stanja u tome su do sada ozbiljno zakazala. Kad ćemo imati drugu situaciju, teško je reći, ali je sigurno da će proći još mnogo vremena. Neki misle da će se sredstva dodatka na dječu sada ulagati u dječje usta-

zabilježeno

Još jedanaest radnih organizacija na području Šibenske općine prelazi na skraćeno radno vrijeme. Već od 1. veljače ove godine 42-satni radni tjedan uvede poduzeće PTT saobraćaja, trgovačko poduzeće »Kornati«, ustanova za pogrebne usluge »Čempresi«, zatim »Revija«, »Šipadi«, »Me sopromet«, »Izgradnja« te poljoprivredne zadruge u Žirju, Zatonu, Sapinim Docima i u Burnjem Primoštenu.

Na turističkom području Šibenske općine u gradnji se nalaze tri ugostiteljsko-turistička objekta. Tisući hoteli u Primoštenu, restoran od 500 sobaka dnevno u Murteru i motel u blizini mosta preko Šibenskog zaljeva. Za gradnju ovog posljednjeg objekta pripreme su u toku. Turistički radnici predviđaju da će na našem području u ovoj godini biti ostvareno oko 900 tisuća noćenja, i to u objektima koji će raspolažati sa 14.800 ležaja, od čega 1.530 ležaja u komercijalnom ugostiteljstvu.

U Odjelu za finansije Skupštine općine Šibenik predviđaju da će se udvostručiti broj prijava građana koji su u prošloj godini premašili ukupni lični prihod od 2 milijuna starih dinara. Računa se da će broj prijavljenih iznositi oko 50. Rok za podnošenje prijava je 31. siječnja ove godine.

Prva benzinska stanica za napajanje plovnih jedinica izgrađit će se na Obali oslobodenja. Za takav objekt odavno se osjećala potreba, s obzirom da Šibenik i okolina raspolažu sa nekoliko stotina manjih ladi. Istodobno će benzinska stanica služiti i za napajanje gorivom osobnih automobila za vrijeme cijele godine.

Nastavnička vijeća Gimnazije i Pedagoške gimnazije udaljila su iz škole oko 40 učenika koji su na kraju prvog polugodišta imali šest i više slabih ocjena. O eventualnim žalbama učenika rješavat će Savjeti škola.

Mišljenja sam da dječji dodatak i danas predstavlja osjetan prihod porodici prošjećnog Jugoslavena (u osobnim dohodima). Eto, izračunajmo prosječni osobni dohodak našeg radnika, pa ćemo lako zaključiti da je tako, jer za dvoje djece to nječi čini oko 17 posto osobnog dohotka. Ovim sam htio reći da u ocjenjivanju pojedinih mjeđu trebamo biti realni i da ćim napustimo to tlo možemo krije informirati ili postići suprotno od onoga što želimo.

Ivo Ramljak

ma sredstava za dječje ustanove.

Mišljenja sam da dječji dodatak i danas predstavlja osjetan prihod porodici prošjećnog Jugoslavena (u osobnim dohodima).

Eto, izračunajmo prosječni osobni dohodak našeg radnika, pa ćemo lako zaključiti da je tako, jer za dvoje djece to nječi čini oko 17 posto osobnog dohotka. Ovim sam htio reći da u ocjenjivanju pojedinih mjeđu trebamo biti realni i da ćim napustimo to tlo možemo krije informirati ili postići suprotno od onoga što želimo.

Ivo Ramljak

ZANIMLJIVI PODACI

ŠKOLSTVO U BROJKAMA

Od Odsjeka za školstvo Skupštine općine Šibenik dobili smo nekoliko zanimljivih podataka o stanju školske mreže na području naše komune.

U našem kraju radi 21 centralne osnovna škola. Pored pet osnovnih škola koje djeluju u Šibeniku, centralne osnovne škole postoje još i u ovim mjestima: Bratiškovicima, Bibirskim Mostinama, Čisti Maloj, Dragi, Docu, Lozovcu, Murteru,

Perkoviću, Pirovcu, Primoštenu, Prvić-Šepurini, Rogoznicu, Skradinu, Tijesnu, Vodicama i Vrgopolju.

Podaci o tome koliko u pojedinim školama ima učenika, također su zanimljivi: prvu osnovnu školu polazi 1.141 učenik, drugu osnovnu 912, treću 991, četvrtu osnovnu školu 1.066 i petu osnovnu, koja je najbrojnija od svih na području komune, polazi 1.636 učenika. Školu u Skradinu polazi 830 učenika, u Primoštenu 242, u Tijesnu 355, itd. Najmanji broj učenika polazi centralnu osnovnu školu u Prvić-Šepurini — upisano je svega 166 učenika.

Kako je zastupljen (po kvalifikacijama) prosvjetni kadar? U osnovnim školama na području Šibenske komune radi 377 učitelja, dok ih je 20 angažirano na radu u školama drugog stupnja. Na osnovnim školama radi 93 nastavnika, a na srednjim 19 nastavnika. Interesantno je zabilježiti da na osnovnim školama radi i 30 profesora, a u školama drugog stupnja 60.

Srednje škole na području Šibenske komune polazi oko 3.100 učenika. Najbrojnija je Škola za učenike u privredi, dok najmanje mlađića i djevojaka polazi Srednju medicinsku školu. (B)

Servis

za automobile

Da li će i ove godine Šibenik biti bez jednog organiziranog servisa, u kojem bi se na jednom mjestu moglo obaviti potreban popravak ili zamjenu dijelova, čišćenje i pranje vozila, i slično? U svakom slučaju to se ne bi smjelo dogoditi — ukoliko želimo privući u grad što veći broj motoriziranih gostiju.

Poznato je da je prije tri godine poduzeće »Dane Rončević« otvorilo servis koji, međutim, zbog slabe opremljenosti — nije mogao zadovoljiti suvremeni zahtjevima i potrebama. Samo poduzeće nije bilo u stanju da iz vlastitih sredstava kompletiра tak servis, jer su za to bila potrebna velika obrtna sredstva, s obzirom na raznoliki broj tipova vozila i rezervnih dijelova.

Od banke SR Hrvatske svojevremeno je zatražen kredit od 45 milijuna starih dinara, radi modernizacije toga pogona. Međutim, do danas nije dobićen nikakav odgovor i uvedeće je bilo prisiljeno da smanji obujam te vrste djelatnosti. Informirani smo da se, bez obzira na teškoće, čine stanoviti napor da se servis potpuno osamostali i modernizira, na način kako bi u jeku turističke sezone mogao obavljati svoj zadatak. (j)

Sada se postavlja pitanje: gdje smjestiti sva vozila koja će se privremeno, dan — dva, zadržati na području naše grada? Jer, lanjske godine koliko-toliko našlo se mesta za sve, pa prema tome nije bilo ni nekih osobitih teškoča.

Zna se da su naša parkirališta Poljana maršala Tita i prostori ispred hotela »Krka« i hotela »Jadran«. To su ujedno i najveće površine za parkiranje. Međutim, još su nam svježe slike iz lanjske godine, kada su, da tako kažemo, mnogi vlasnici ostavljali vozila gdje im se svidalo, samo da bi izbjegli plaćanje taksa. Cesto se događalo da su vozila bila parkirana i u uskim ulicama i na trgovima, pa i u Ulici bratstva i jedinstva, gdje je inače vrlo frekventan saobraćaj.

Da bi se izbjegle gužve, potrebno je već sada isporaditi na tome da se osigura novi prostor za smještaj vozila. A novog prostora može se naći. Ali, u svakom slučaju ne treba dozvoliti da se taksa naplaćuje ondje gdje ne postoje uvjeti za pružanje usluga. (j)

Pošta i „poštari“

Mala poštanska z

300 MILIJUNA DOLARA

AKO BUDEMO DOBRI DOMACINI

Nedavna vijest da je Jugoslavija 1966. ugostila više od 16 milijuna stranih turista i da je to bio dvostruko veći broj nego 1965. godine — sve nas je iznenadila i ujedno ohrabrla. Kako i ne bi, kad smo od toga imali devizni prihod od 160 milijuna dolara (neki računaju čak i 230 milijuna). Ove se godine očekuje prihod od 300 milijuna dolara. Otkuda tako hrabra procjena?

Već smo pisali da smo prvi u svijetu postali »zemlja bez vizu« i da smo se »svrstali u avangardu«, te da nam dolazi 20—25 milijuna turista i oko 8 milijuna automobila (prošle godine oko 4 milijuna automobila). Brojke su impozantne i čovjeka, reklo bi se, stavljaju u dilemu da li da im vjeruje. Ali, neki argumenti isključuju svaku dilemu i govore da skepticizmu nema mesta.

Prvo, turistička afirmacija naše zemlje u svijetu nije slučajna, nego je uvjetovana fantastičnim prirodnim ljepotama i rijetkošćima koje smo gostima nudili. Pogodni klimatski uvjeti, niske cijene pansionskih i drugih usluga, a iznad svega — gostoljubivost ljudi, bili su predusmjeri faktori tako nagle afirmacije.

Uostalom, mislimo da nismo nikad odstupili od riječi koje je Viktor Paravić još 1929. zapisao: »... u mnogim našim primorskim kućama naučili su gosti da cijene gostoljubivost i dobrobit našeg svijeta, na koju — kako sami vele — nigdje u svijetu u tolikoj mjeri nisu našli. Često im se dešavalo, da su u svojoj sobi našli neočekivani dar, po koji ljepe grozd ili po nekoliko smokava...«. »... niti nam to smije ikada izbjegći iz naših odnosa prema gostima.«

Sa sve većim dolaskom stranaca — sve više smo gradili i ugostiteljske objekte, proširivali trgovacku mrežu, podizali saobraćajnice, dovodili u mjesta struju i vodu, stručni kadar i mnoge službe.

Prvotni volonterizam zamijenjen je kasnije stručnim i kvalitetnim odnosima prema ljudima izvana. Nikad pri tome nismo pomislili da turizam ostavimo samo turističkim i ugostiteljskim radnicima, jer je u njemu svoju budućnost sagledavala cijela nacija, što je zahtijevalo i angažiranje svih.

Uz to, još ni izdaleka nismo iskoristili sve ono što imamo. Dovoljno je da spomenemo kako je naš turizam 1962. godine pokrivač samo 8 posto deficit trgovinske bilance, a već 1965. godine čak 52 posto. Međutim, Italija i Austrija imaju tolike prihode od turizma da njima pokrivaju sav svoj deficit u robnom prometu sa inozemstvom.

Prema tome, fazu koja nam predstoji još uvijek, u odnosu na druge zemlje, možemo nazvati »povojnom«, uza sve to što bilježimo tako visoke procente porasta. Naime, našoj zemlji tek predstoji da stiže turistički razvijene nacije i da se uključuje u međunarodnu podjelu rada u oblasti turizma.

Da bismo to postigli, potrebno je još mnogo truda i samoprijeđanja, mnogo novih objekata i asfaltnih puteva, mnogo napora u oblasti poljoprivrede, trgovine, zanatstva i drugih uslužnih djelatnosti, mnogo servisa, kioska, stručnih radnika i — finansijskih sredstava! Otkuda nam sve to?

Cini se da odgovor ipak postoji: brzim i efikasnim uklapanjem u privredni reformi turizmu je omogućeno da ostvaruje ogromna finansijska sredstva i da bi još više stekne povjerenje zajednice i drugih grana privrede prema sebi, a to znači i prema novim investicijama:

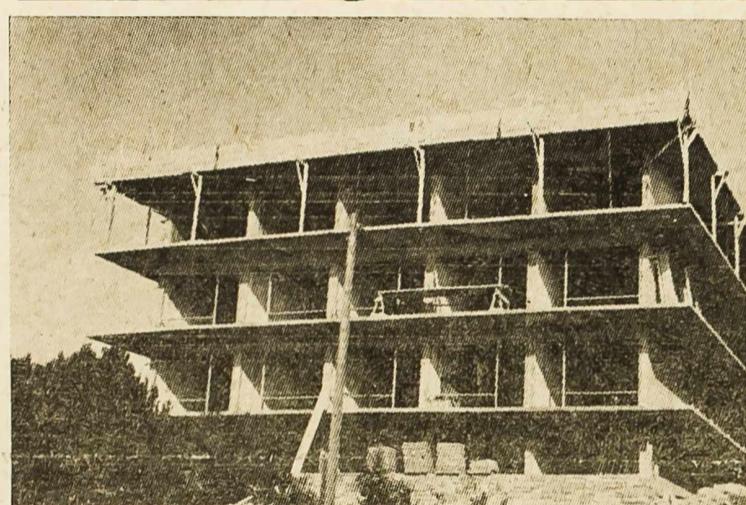
Dovoljno je podsjetiti da se ove godine gužve očekuju i na cestama i u pomorsko-zračnom saobraćaju. Da bi se to izbjeglo, saobraćajni mišioneri već se pripremaju, a uza se angažiraju brojne studente koji znaju strane jezike. Ove godine očekuje se i dovršetak još 170 benzinskih stanica, što znači da ćemo ih ukupno imati 970. Do ljeta treba da se završi i 20 tisuća novih ležaja u hotelima i dvadesetak tisuća u kućnoj radinosti, dok će se u kampovima dobiti oko 22 tisuće novih mesta.

Sama činjenica da su u gradnji toga angažirana ogromna sredstva brojnih organizacija i radnih kolektiva, a ne samo onih iz turizma, obavezuje turističke i ugostiteljske radnike

da ove godine realiziraju što veći promet i da pruže najkvalitetnije usluge.

Ali, uspjeh ovogodišnje turističke akcije zavisi od svih Jugoslavena, počevši od onih koji rade na granici, pa do onih na šalterima, u biroima, frizersko-brijacičkim radnjama i onih koji čuvaju noćni mir i red u mjestima. Jer, od toga koliko ćemo svi biti domaćini zavisi koliko će u našu zemlju doći gostiju. A njih je u prošloj godini bilo u svijetu oko 115 milijuna. Jesu li onda naši planovi zaista skromni i treba li biti skeptik?

Na kraju, od dvadesetak turističkih mjeseta na našoj općini očekuje se da ove godine pokažu daleko više reda, ozbilnosti i kreativnosti, jer ovoga puta vršimo odlučnu promjenu u našem odnosu prema moru. Sjetimo li se riječi: »Rana i melem vjejkovima, more bilo nam je najsjretnijom inspiracijom i zlobnom prijetnjom podjednako — nije teško zaključiti koliko smo uza nj životarili. Ovo ga puta treba da od njega živimo! J. Grbelja

„ADRIATIC 2“ NA VRIJEME

Dok hotel »Adriatic« povremeno prima i grupe »zimskih« gostiju (u njemu sada boravi oko pedeset profesora za strane jezike iz Zagreba, koji su tu na seminaru) i dok se mnogi posjetioc preko vikenda sve više zadržavaju u Primoštenu, pod okriljem svježe borove šume izrasta veliki novi hotel »Adriatic 2« koji je prije dvijete godine bio samo pretpostavka — za koju su mnogi vjerovali da će to i ostati.

Danas planovi postaju stvarnost. U jedva nešto više od dva mjeseca iznikli su iz kamena paviljoni novog hotela, izdižući se nad zelenilom okoline. Parallelno se od jutra do mraka radi na svim objektima. Dok je jedan gotovo već pod krovom, drugi se ubrzano zidu. Uskoro će početi i podizanje velikog restorana na platou koji je dobioj usjecanjem u kamen duboko pod zemljom, gdje će statiti potrebiti uredaji i hladnjake restorana.

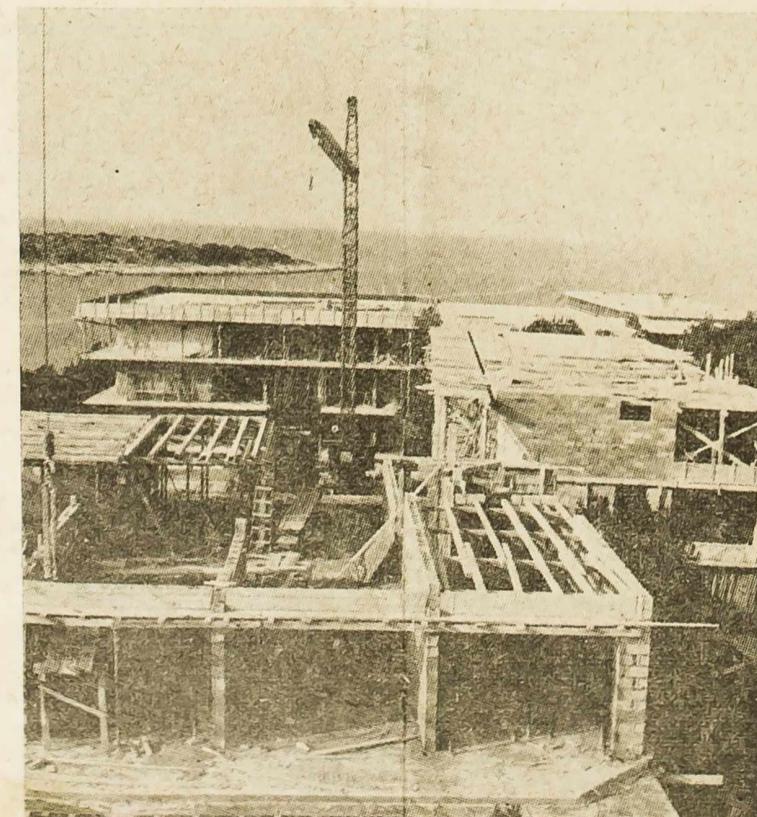
Radove izvodi Šibensko poduzeće »Izgradnja«, sa dobrim dijelom svoje mehaničizacije. Kako se radovi odvijaju po sistemu koji obećava brzo i solidno napredovanje, nema bojazni da će usred sezone taj predio i dalje biti — samo gradilište. Očekuje se, naime, da će sve biti na vrijeme dovršeno i da će tako 332 ležaja u tri paviljona »A« kategorije, sa restoranom, biti predani na upotrebu gostima. I u aranžmanima za nastupajuću sezonu vodilo se računa o toj činjenici.

Ostaje još mnogo posla. Po red ostalog, treba završiti i put oko šumovitog poluotoka i uređiti plažu na zapadnoj strani. S obzirom na značaj Međunaru-

rodne turističke godine, od koje Primošten očekuje mnogo sva će nastojanja biti usmjereni na to da sve bude spremno — na vrijeme! Jer, odlaganja više ne može biti.

Na slici: Na zapadnoj obali poluotoka Raduča u Primoštenu izrastaju novi paviljoni velikog hotela »Adriatic 2«.

Snimio: J. Čelar

TURISTIČKE TEME

VIDJELI LJUDI DA MOGU ZARADITI

10.353 LEŽAJA U KUĆNOJ RADINOSTI

Pružanje usluga smještaja i prehrane u kućnoj radinosti na području naše komune postaje iz godine u godinu sve značajniji faktor turističkog privredovanja. Intenzivnog napredka u kućnoj radinosti, pored Izgradnje Jadranke turističke ceste, pridonjelo je ubrzano rješavanje vodoopskrbe. No, valja zabilježiti i to da su sama domaćinstva u otočnom i priobalnom pojusu naše komune uložila značajna finansijska sredstva u razvitak kućne radinosti, njezin napredak kao izvrsnu priliku da se dobiju sredstva za život.

Interesantni su podaci koji govore o broju ležaja u kućnoj radinosti i koji svjedoče o nagomiljujućem bujanju. Na primjer, 1952. godine na području Šibenske komune izdavanjem soba bavilo se samo osamdeset domaćinstava, koji su raspolagali sa 165 ležaja. Tri godine kasnije već se 256 domaćinstava uključilo u turističko privredovanje i imali su na raspolaganju 499 ležaja.

Nadalje, 1958. godine učinjen je neobično upadljiv skok: 1.110 domaćinstava »imalo je posla s gostima, a ukupan broj ležaja popeo se na 3.090 — broj koji se dvije godine prije nije već optimistično progovorio. Tako je 1964. godine domaćinstva na prostoru od Murter-a i Pirovca do Rogoznice (bilo ih je 1.452) ponudila su inozemnim domaćim turistima 3.341 sobu, koje su raspolagale sa 7.407 ležaja! Prošle godine gostima je stajalo na raspolaganju 4.680 soba, sa oko 10.350 ležaja, a kućnom radinosti već se bavilo 1.911 domaćinstava.

Nije naodmet zabilježiti ni to da je u tretiranom razdoblju daleko veći indeks porasta kapaciteta u kućnoj radinosti od ukupnog turističkog prometa. Evo podataka koji o tome govoriti: ako 1955. godinu kod broja ležaja u kućnoj radinosti oznamimo sa indeksom 100, onda isti indeks 11 godina kasnije iznosi 2.074. U isto vrijeme indeks porasta turističkog prometa povećan je od 100 na 666. Dakle, kapaciteti u kućnoj radinosti otprilike su se 2,5 puta brže razvijali nego što se razvijao turistički promet.

Koliko se kućna radinost »nametnula« u kompleksu turističkog privredovanja, govori i podatak da ležaji u kućnoj radinosti u ukupnom broju ležaja na području naše komune učestvuju sa više od 63 posto. No, uporedi s tim treba konstatirati i to, da su se kapaciteti u kućnoj radinosti, na primjer, u prošloj godini prilično slabo koristili — svega 34 dana. To je, u odnosu prema rezultativima postignutim u 1965. godini — čak šest dana manje.

Zbog čega je tako? Cini se da je do tako slabog korištenja kapaciteta u kućnoj radinosti došlo u prvom redu zbog neoptimalnosti.

ganizirane ponude. Međutim, može se raditi i drukčije. Primjer je za to Primošten, koji organizirano prodaje kapacitete u kućnoj radinosti, i to na taj način da se oni poslovno vežu sa komercijalnim ugostiteljstvom. U tom pravcu ponešto su uradila i turistička društva u Murteru, Tijesnu i Vodicama, ali to još ni izdaleka ne odgovara stvarnim mogućnostima.

Na kraju, radi usporedbe, do-

nosimo podatke o broju ležaja u pojedinim ogranicima smještajnih kapaciteta. Prošle godine hoteli i pansioni raspolagali su sa 597 ležaja, moteli sa 28, turistička naselja imala su 623 ležaja, komercijalni kampovi 1.400, improvizirani kampovi 1.220 ležaja, odmarališta 1.155, đacija i omladinska ljetovališta 342, a kućna radinost, kako smo već rekli, 10.353! (B)

Velike zarade

Koliki je ukupan novčani efekt rasprodaje ležaja u kućnoj radinosti, nije ni lako ni jednostavno izračunati, jer treba imati u vidu činjenicu da domaćinstva, pored pružanja usluga smještaja i prehrane, prodaju i vlastite poljoprivredne proizvode, a vrše i mnoge druge usluge.

Međutim, stručnjaci su izračunali (na taj način što su brojnočenja pomnožili s prosječnom cijenom smještaja) da su domaćinstva prošle godine od pružanja usluga smještaja dobila 310 milijuna starih dinara. Prirođeno je da se to promet pansioniških usluga, koji je ocijenjen na oko 65 milijuna starih dinara, proizlazi da su domaćinstva koja se bave kućnom radinosti ostvarila promet od 375 milijuna starih dinara.

Konkretnije govoreci, to znači da se prosječni godišnji prihod po jednom domaćinstvu kreće oko 200 tisuća starih dinara. To bi, dakle, bio godišnji turistički efekt svakog od onih 1.911 domaćinstava — koji su prošle godine vršili usluge smještaja i prehrane u kućnoj radinosti. Pri tom je neobično iznijeti podatak da cijelokupni katastarski prihod svih poljoprivrednih domaćinstava na području naše komune iznosi oko 730 milijuna starih dinara. A to znači da se u vjeću sada i u turizam daje stacionirnicima naše komune 50 posto od ukupnog iznosa katastarskog prihoda, što nije za potcenjivanje! (B)

AKO SE PREDVIĐANJA OSTVARE, SIBENSKO PODRUČJE OSTVARIT CE 1970. GODINE 730 TISUĆA NOĆENJA

Odakle optimizam?

Brojke veoma često mogu biti varljive. No, kad je riječ o brojkama koje predskazuju dinamični razvitak turističkog prometa, onda ih ne treba uzimati s previše skepsi. Potvrda za to može nam biti prošla godina, kada je uglavnom stvarni broj turista i ostvarenih noćenja redovito prelazio planska očekivanja.

Ljudi koji se bave problematikom šibenskog turizma pretostavljaju da će naše područje u 1970. godini startati sa oko 29.500 ležaja. S obzirom na kapacitete s kojima trenutno raspolaćemo, to znači da bi se u nepunih pet narednih godina broj ležaja povećao za oko 14 tisuća! Uporedi s tim, predviđa se da će u 1970. godini ležaji u kućnoj radinosti »gutati« samo 47 posto od ukupnog broja tada raspoloživih ležaja.

Shodno prezentiranim podacima sasvim je razumljivo da planeri očekuju i povećanje broja turista. Kako nam brojke u tom pogledu prezentiraju? Računa se da će šibensko područje samo u kućnoj radinosti u 1970. godini ostvariti 475 tisuća domaćih noćenja i 255 tisuća inozemnih. Nadalje, predviđa se da će se po ukupnom broju noćenja na vrhu ljetištu svih turističkih mesta na području Šibenske regije naći Vodice, koje predviđa se, realizirati oko 195 tisuća noćenja. Na drugom mjestu našao bi se Murter, sa oko 135 tisuća noćenja.

Odakle optimizam? Odakle što se sada godišnji izdaje oko 300 gradevinskih dozvola za gradnju obiteljskih kuća izvan Šibenika.

To znači da se do kraja 1970. godine može podići oko tisuću novih stambenih objekata, sa više od 4.000 ležaja. (B)

Poreske obaveze nisu još potpuno naplaćene

Iako se već dvadesetak dana naložimo u novoj godini, još uvijek imaju domaćinstva koji nisu izvršili svoje poreske obaveze, odnosno nisu uplatili porez, bilo da je poljoprivredne, usluga, samostalnih zanimanja ili zgrada. Svoje poreske obaveze uglavnom nisu uplatili domaćinstva u mjestima na otoku Murteru.

Prošla godina bila je najteža godina u redovnoj naplati poreza, reči su nam u odjelu za financije

Skupštine općine Šibenik. Stoga su naplatni organi bili primorani da u više slučajeva pribijegnu prisilnoj naplati, i to mahom na području Šibenske općine Skradin i u selima zapadnog dijela Šibenske općine.

Dosad je ubrano 460 milijuna starih dinara, čime je poreska obaveza ispunjena sa 92 posto. Ostalo je nenaplaćeno još oko 8 posto ili u gotovu novcu oko 36 milijuna starih dinara. (B)

Cudan je bio u svakoj prilici. Bilo da je gazda naredio da pomete staju ili da pokupi sjeno pod konjima, Lazo, pretjerani ašket ili notorna ljenčina, uvijek se izvlačio na lukav i primitivni način.

Jednoga poslijepodneva odnekud je smogao pare, svojski se napio, te se zavukao među konje, koji su ga svojom toplinom omamili. Spavao je do kasno u noć.

Nitko od ukucana ne bi ni pomislio, da će Lazo, bezvrijedna osoba, učiniti ono što nekada najmarljiviji obave.

Oko pola noći upregao je konje, te bez znanja gospodara, koji je spavao tvrdim snom, tih potjerao kola u niz ulicu. Grad i građani, ne sluteći tko u kasno doba ludački tijera uhranjene konje, spavao je uobičajenim snom. U punoj svjetlosti Mjesec je obasiao njihove likove: hitre konje i noćnog gonitelja, ne misleći o nakani goniča i ludačkoj vožnji.

Takve pojave događale su se više puta. Mnogo se po gradu pričalo i prepričavalo o stvaru što luta noćnim ulicama, tjerajući dva vatrema konja, ali nitko nije slutio koja je njegova nakana.

A životinje su iz dana u dan bile sve slabije. Gospodar nije primjećivao kako slave. Ako i jest, objašnjavao je to slabom ispašom ili nemarom u timarenju.

Veliko povjerenje uživao je Lazo kod svoga gaza, jer je od smrti gazinga oca Lazo bio desna ruka gospodareva. Cesto ga je gaza sažaljevao, ali se uvijek ponašao kao gospodar nad svojim podređenim. Ponekad je gaza razgovarao sa Lazom i slušao neku njegovu mud-

rost. Čak je cijenio i podozrivost Lazinu ili ga sa strahopštovanjem promatrao kad bi izričao koje pročanstvo. Ako bi gaza kadikada izgradio Lazu, on bi se povukao u sebe, šteteći i po nekoliko dana.

Svanulo je zimsko jutro. U dvorištu je grakao gavran, valjda tražeći hrana.

Nedjego su rzali konji. Tužan je bio taj dan, u kojem su gorjele Lazine oči. Vrućica ga je mučila čitavu noć. Uvijek razgaljenih grudi ili go do pasa, znao bi usred zime cijepati gospodara dva i grohotom se smijati onima koji se boje zime.

Toga jutra glasno je jaukao. Zimi ukućani kasno ustaju, pa pomoći nije imao nitiukuda, bio je prepun samome sebi. U bunilu vrucice govorio je koješta i proklinojao svoj promašeni život. Poslije nekoliko sati navratio je gaza i htio pozvati lječnika, ali ga Lazo tvrdo odbi. Želio je umrijeti, kao da mu je taj dan bio predodređen za smrt.

Pokatkad je tražio krivca svome udesu, proklinajući čitav svijet. — Možda, znao je reći samome sebi, stvarna krivica leži i u meni. Nepostojan u karakteru i ne imajući u svome životu nikakvih ambicija, ne želeći čak ni neko zadovoljstvo ili uspjeh, Lazo je i dan u dan sršao sve dublje, klateći se svakog dana punom časom vina.

Kad je završio taj mukotrpni dan, žuđeni čas tog čovjeka, koji nije znao gotovo ni govoriti ni misliti, ali čiji su osjećaji kazivali tragediju bića kojemu ovaj život nije pružio ništa osim praznine što ga je davila iz dana u dan.

Cesto je znao satima sjediti medu svojim ljubimcima — konjima — promatrajući njihovo prijateljstvo i sve ono što može učiniti čovjek kad zaboravi, da ima razum. U takvim

RADE GRGUREVIĆ GAVRAN

Novela

trenucima nije triplio nikoga. Radije je gladovao nego da mu bilo tko poremeti raspoloženje, jer je ono za njega predstavljalo čitav jedan život. Novim danom htio je dokončati sve boli koje nije mogao zacijseliti.

Pokatkad je tražio krivca svome udesu, proklinajući čitav svijet. — Možda, znao je reći samome sebi, stvarna krivica leži i u meni. Nepostojan u karakteru i ne imajući u svome životu nikakvih ambicija, ne želeći čak ni neko zadovoljstvo ili uspjeh, Lazo je i dan u dan sršao sve dublje, klateći se svakog dana punom časom vina.

Takav je bio i posljednjeg dana. Lutao je i tražio izlaz u svojoj mašti, zatravoj alkoholom. Napokon je stvorio odluku kojom se htio osvetiti za sve ono zbog čega je trebao živjeti.

Njegovi najmiliji ljubimci također treba da prestanu živjeti, onog časa kad se i njegov život ugasi. Ukućani su toga puta ranije legili. Gazda je ipak pogledao svoga

nezahvalnog slugu i htio mu pružiti prijateljsku ruku, ali je osjetio apatičan Lazio pogled. Umiren, vjerujući da će Lazo preboljeti, jer mu je čitav život bio tvrd i mukotrapan, otišao je — čvrsto odlučivši da ujutro pozove lječnika.

Lazo se digao sa svoga ležaja. Slama je šuštala na sve strane. Biće je oko pola noći. Konji kao da su osjećali da se nešto spremi, te su nemirno okretili glave i zirkavo promatrali bolesnika. A on je drskim pokretima uspišio da ih otjera pred stalu, da ih upregne u laka kola i da sjedne. Na nebu je još svjetlo Mjesec, ali spremalo se nevrijeme.

Kad je gonič napustio kapiju svoga gospodara, zarzao je konj, jer ga je suludi čovjek udario korbačem među oči, da je konju prsnula koča pod nozdre. Žimsko doba noći već je bilo poodmaklo, spremalo se oluja. Lazo je zbacio ogreć i razgradio se, a onda ponovo udario konje, tako da su snažno krenuli niz elicu.

Sve je grmijelo od konjskih kopita. Nekoliko puta nebom su sijevjene i munje. Uplašeni konji još više su jurili kroz noć. A on se smjao divljim smijehom, teško ih psujuci i nemilosrdno udarajući. Sve dalje i dalje gonio je nemire životinje i tjerao ih vratolomnom žestinom. Na svim kućama duge gradske ulice prozori su bili zatvoreni, možda i radi toga što su ukućani koji su imali nejaku djecu htjeli da prikriju izmišljenu priču o vampiru što noću luta uz ludački smijeh, goneći svoje konje.

Ali, netko je ipak čuo taj nemogući topot konja kroz ulice. Čovjeka koga prozaže vampirom nije, međutim, nitko vidio, iako je teško zamisliti da je grad spavao i da bar onih najhrabriji nije netko odskrinuo kapak prozora i ugledao crnu siluetu što juri ulicom. Sve dalje i dalje Lazo je gonio svoje najmilije prijatelje, u ovom času mrzeći sve što postoji na ovoj zemlji, pa i njih.

U svome deliriju mrvario je životinje do iznenadlosti. Dahtali su konji skupa s goncem. Njemu je i to bilo malo, pa je po statinu putao diza korbač što se oštiro lomio na ledima životinje. Kiša je već prala njegovo kravato lice. Lazo je pljuvao krv pomiješanu sa čudnom žutom pjenom i razrogačio oči, šibajući njima sve što bi mu se isprječilo na putu.

Već je bilo prošlo nekoliko sati kako su konji jurili strašnom brzinom. Taman što su stigli pred jednu padinu, naglo ih udari. Konji pojude još većom brzinom, ne mogavši više izdržati mučenje, te naglo skrenuti s pravog puta i udare u provra-

liju. Lazo skoči sa sjedišta, padne iz kolja, udari glavom o zemlju i ostane da leži.

Jutro ga je našlo blijeda i krvara. Vjerojatno se ugasio sve ono što je gorjelo u toku noći. Digao je umoru glavu i tupim pogledom tražio nešto oko sebe. U tom času nije se mogao snaći ili prisjetiti što se pretodno dogodilo. Htio se pridignuti, ali je glava bila teška i okrvavljenja, a lijeva ruka poplavljena. Prelom kostiju nije ni osjetio.

Nakon nekoliko trenutaka ipak shvati što je napravio. Izgledalo je da sam neće moći podići svoje tijelo. Nitko to i ne bi mogao da se naroči na njegovu mjestu, ali Lazo, opor u tvrd, kao što je bio i njegov život, ipak se digao i pogledao naoko. Pod njim, pored nogu, ležao je bije kojim je ubio svoje najbolje prijatelje, radi kojih je i živio.

Neobična tuga zahvatila Lazo. Možda prvi put u svome životu osjetio je suzu. Nikakve bolove nije osjećao, već nešto što se u njegovojnutrini kidalo i gušilo. Tupo gledajući konji skupu s goncem. Njemu je i to bilo malo, pa je statinu putao diza korbač što se oštiro lomio na ledima životinje. Kiša je već prala njegovo kravato lice. Lazo je pljuvao krv pomiješanu sa čudnom žutom pjenom i razrogačio oči, šibajući njima sve što bi mu se isprječilo na putu.

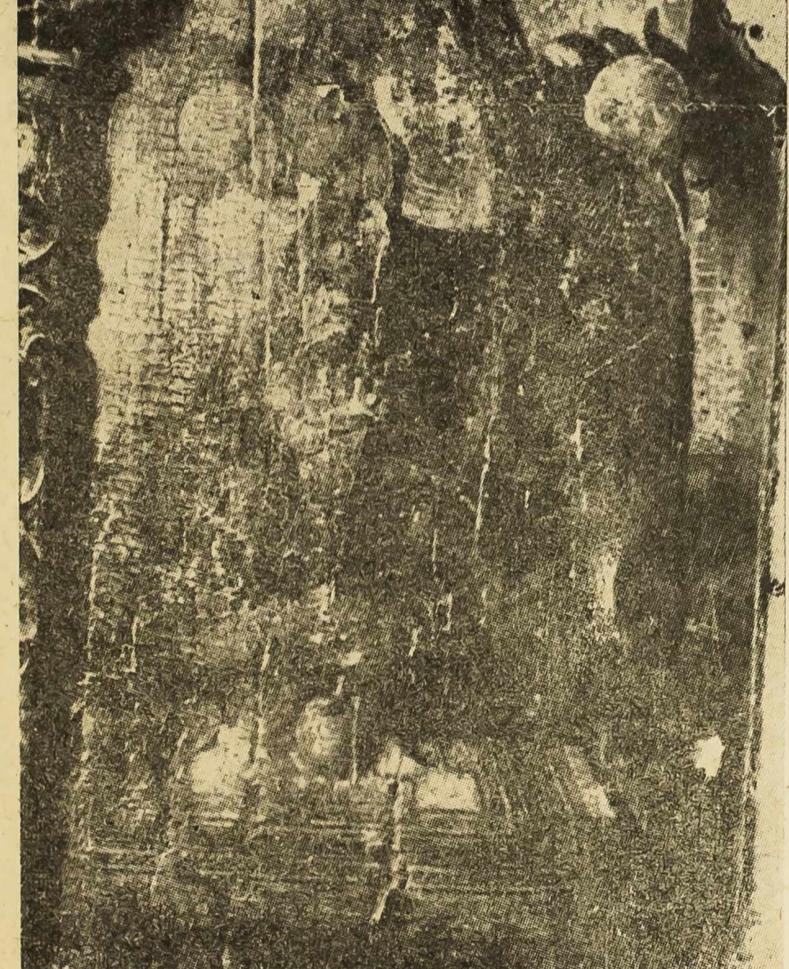
Kad je sunce obasjalo je na mjestu. Nekoliko časaka stajao je na mjestu i osjećao veliku prazninu i bol. A onda je tragedija njegovih prijatelja povukla i njega. Uputio se, u ruci čvrsto držeći korbač. Prišao je konjima. Oči su mu se orosile suzama. Pomilovan je bijedna i hladna tijela svojih žrtava.

Kad je sunce okomito bacilo sruje zrake nad žrtve jedne ljudske slabosti, visjelo je pod starom krošnjom tijelo čovjeka za kojim nitko nije prolio ni jednu suzu.

„Madona s djetetom“ u Šibeniku

Prošlo je nešto više od godine dana otkako je 17. prosinca 1965. godine u kući Zorke Belamarić, rođene Čimirković, otkriveno vrijedno dijelo majstora slikara Jurja Čulinovića.

Bio je to prvorazredni događaj u kulturnim zbijanjima našega grada, tim više što se vjeruje da se radi o jedinoj slici tog umjetnika u našoj zemlji. Inače, oka petnaest da danas utvrđenih i pronađenih Čulinovićevih djela nalazi se u galerijama Venecije, Padove, Torina, Pariza, Londona, Berlina i Baltimora, što samo za sebe svjedoči o slikarskom dometu Čulinovića i njegovu glasu u svjetskim razmjerima.

Slika koja je pronađena u Šibeniku, zajedno sa okvirom, veličine je 78 x 53 cm. Izrađena je pred kraj 15. vijek, a predstavlja »Madonu s djetetom«.

U početku je bilo teško ustanoviti detalje, jer je slika dobrim dijelom bila oštećena, a služila je kao drveni poklopac na manjim buradima u kuobi Zorke Čimirković. Radilo se, međutim, o slici — miljunske vrijednosti!

Istina, poneki su znali da se u toj kući nalazi »nekakva slika«, na kojoj se vidi »nekakva gospa«, ali toko je tome pridavao važnost.

Danas bivša neugledna i potamnjala slika predstavlja izuzetnu dragocjenost.

Za koji dan ibiće tako u Muzeju grada Šibenika pohranjeno jedno veoma značajno umjetničko djelo. Naime, Muzej je postao vlasnik slike još u svibnju prošle godine, kada je slika otkupio od dotadašnjih vlasnika — za 2.000.000 starih dinara.

Iako je slika bila dosta izgrebena i oštećena, već u početku su se pojavila mišljenja da se radi o značajnom otkriču.

Nije trebalo dugo čekati. Pretpostavke konzervator prof. Davora Domančića obistinile su se onog trenutka kada je stručnu ekspertizu izvršio i direktor Konzervatorskog zavoda za Dalmaciju dr Cvito Fisković. Nedvojbeno je tada ustanovljeno da se radi o slici glasovitog hrvatskog slikara Jurja Čulinovića.

Nije trebalo dugo čekati. Pretpostavke konzervator prof. Davora Domančića obistinile su se onog trenutka kada je stručnu ekspertizu izvršio i direktor Konzervatorskog zavoda za Dalmaciju dr Cvito Fisković. Nedvojbeno je tada ustanovljeno da se radi o slici glasovitog hrvatskog slikara Jurja Čulinovića.

Nastavak sa 1. strane

Branko Suman je istakao da bi studenti trebali više suradivati s prirodnicima JNA i drugim studentenskim centrima. Maksim Ožegović re-

posebno je zadovoljstvo pripalo profesoru Davoru Domančiću, što je to dijelo otkrio Ibaš u Šibeniku, tj. što je otkrio jedinu Čulinovićevu sliku da sada u Jugoslaviji.

Pošto je Republički fond za unapređenje kulturnih djelatnosti odobrio potrebna finansijska sredstva za otkup, Muzej grada Šibenika isplatio je sretnim vlasnicima ugovoreni iznos.

Slika je zatim bila otpremljena u restoratorički zavod AJZU u Zagrebu, gdje je potpuno restaurirana. Za koji dan predstavnici Šibenskog muzeja treba da otputuju u Zagreb i da sliku donesu u matični grad.

Time Šibenik dobija veliko djelo velikog slikara, koji je u Šibeniku radio u svojim mladim godinama.

Čulinović je boravkom u Italiji (Padova), gdje je bio tri godine, usvojio stil talijanskog slikara Francisa Squarcione. Škola tog slikara nagašavala je dekorativne elemente u kompoziciji (nakit, reljevi, girande s vočem i cvijećem) i jaku plastičnost. Čulinović se vratio u Šibenik godine 1459. i u njemu ostao do kraja života. Umro je 6. prosinca 1504. godine i pokopan je u Šibenskoj katedrali.

Sada, kada imamo taj vrijedni Čulinovićev eksponat, trebalo bi sve učiniti da se osigura prostor u kojem slika bila izložena, uz ostale vrijednosti, i da tako postane dostupna građanima ovoga grada i mnogim njegovim budućim posjetiocima.

Jer, čemu inače umjetnost služi ako se ne može prikazati svima onima kojima je namijenjena.

Na slici: Slika velikog majstora Jurja Čulinovića »Gospa s djetetom«, prije restauriranja. Kako izgleda danas, vidjet ćete u drugom broju lista.

J. Č.

građu ili u mjestima koje ne posjećuje velik broj turista — imaju poresku obavezu za 30 do 40 posto nižu. Ukoliko pak privatni ugostitelj pruža i usluge smještaja, onda mu je poreska obaveza kao i kod iznajmljivanja soba u kućnoj radinosti. Naravno, tu još i porez na promet vina, piva i žestokih alkoholnih pića.

Iako su poreske obaveze privatni ugostitelji plaćaju paušalno. Tako, na primjer, ako na području grada ugostitelj sam ili uz pomoć uže porodice obavlja posao, plaća porez od 80 do 300 tisuća starih dinara. Međutim, treba napomenuti da su općilike takve obaveze i ugostitelja u turističkim mjestima, dok vlasnici privatnih ugostiteljskih objekata »smjestilo« uz veći interes za povećanje prometa: zašto turizam u Zlarinu stagnira ili, što je bliže istini nazadu-

je da se u ovom gradu nedovoljno osjeća da postoji visokoskolska ustanova i njeni studenti, ističući da se studenti u gradu nisu afirmirali i da se u komuni o njihovu smještaju, prehrani i životu malo tko brine. Sime Pilić je predložio da bi pri Odboru Saveza studenata trebala da djeluje stalna Komisija za ideološko-politički rad, te da postoji interes studenata da osnuju dramsku sekciju.

Profesor Tomislav Erak predložio je da se pri Akademiji organizira dobrovoljno davanje krvi za Vijetnam. Kako su prije toga studenti predložili da za Vijetnam upute i svoju skromnu finansijsku pomoć, to su obaj predsjednika prihvaćena.

Konferenciju je pozdravio i direktor Pedagoške akademije, profesor Živko Bjelanović, ističući da će se suradnjom Nastavnog vijeća i Saveza studenata i dalje zajednički rješavati problemi koji budu pred Akademijom.

Na kraju rada konferencija je izabrana novi Odbor Saveza studenata, u koji su ušli Ivanka Lambać, Mile Mišura, Luka Marianović, Zdravica Kursar, Sime Pilić, Maksim Ožegović, Branko Sumar, Milica Sušić i Boško Škugor.

Šime Pilić

Esej

Đnevnik jedne noći

»I opet sam legla. Svjetlo sam ugasila samo zato, da nešto nestane. Mrak je pruhnio k središtu smrти. Šum šutnje utočio se pod jastukom i plahtom. Misao je

RAZGOVARAMO S MATOM CRNOGAČOM, TEHNIČKIM REFE-

RENTOM »SUBICEVCA«

Još će se za nas čuti

Kuglaški klub »SUBICEVAC« postigao je i ove godine više zapaženih uspjeha. Pored ostalog, na prvenstvu Hrvatske klub je zauzeo sedmo mjesto, pa je tako dobio pravo učešća na državnom prvenstvu koje je organizirano u Sarajevu. Tamo je »Subicevac« kuglao veoma dobro i plasirao se na jedanaesto mjesto. Ovih dana razgovarali smo s drugom MATOM CRNOGAČOM, tehničkim referentom »Subičevca«.

Koji su igrači doprinijeli ovogodišnjim uspjesima?

— Mario Crnogača, Vice Juras, Marko Šupe, Zdravko Baranović, Josip Juras, Vice Jurisić, Vice Ninić, Mate Crnogača, Mira Mikulandra, Sime Šupe i još neki. Borili smo se, založili i, unatoč nedostatku sredstava, postigli lijepe uspjehove.

Natjecanja pretpostavljaju sredstva. Odakle vam?

— Snalažimo se. Kuglana na Šibencu vlasništvo je kluba. Međutim, mi smo je iznajmili i zahvaljujući tome u našu blagajnu stilo se ove godine oko 700 tisuća starih dinara. Pored toga, prilikom odlaska na državno prvenstvo u Sarajevo SOFK-a nas je pomogla sa 200 tisuća starih dinara. Nisu to velika sredstva, ali ih mi racionalno koristimo.

Koji su najveći uspjesi »Subičevca«?

— Bilo ih je dosta. No, mislim da neću pogriješiti ako kažem da je naš klub najviše uspjeha imao 1950. i 1957. godine, kada smo na državnim prvenstvima u Ljubljani, odnosno Zagrebu, zauzeli prvo mjesto. Nadamo se da nam to neće biti posljednji (osvojeni) državni šampionati.

Pored nabrojenih igrača, s kojim igračima još raspolaze?

— Kuglanje je lijep, zdrav i zanimljiv sport. To privlači ljudi. No, mi se ne možemo pohvaliti brojnošću. Pored spomenutih, klubu stoji na raspolažanju još oko petnaestak kuglaša. Nastojat ćemo da taj broj ove godine bude veći.

Tako kaže Mate Crnogača — »osnovnik KK »Subicevca«, koji je sudski ispit položio 1947. godine, a kuglaški instruktor postao 1958. godine. (B)

ŠIBENSKI DRUGOLIGAŠ SE POJAČAVA

Grubić pristupio „Šibeniku“

Prošlih dana uprava šibenskog drugoligaša sklopila je ugovor s Gordonom Grubićem. Vjeruje se da će se taj talentirani igrač dobro uklopiti u momčad »Šibenika«. Grubić je do sada nastupao za DOSK iz Drniša, koji je član Dalmatinske nogometne zone. Prema prvim informacijama, taj 21-godišnji igrač marljivo trenira. Nastavi li tako, može se lako dogoditi, da na proljeće bude češće u izabranoj jedanaestorici.

Sta inače trenutno radi i kako se pripremaju igrači našeg drugoligaša, o tome smo razgovarali s trenerom Zvonkom Tedlingom. On nam je rekao:

(B)

GRAĐEVNO PODUZECE »IZGRADNJA« — ŠIBENIK

Ima na raspolažanju za prodaju

Na predjelu »Buale« GARAŽE

Cijena pojedinoj garaži je 7.100 N. dinara.

Prodaja se vrši na kredit od 24 mjeseca uz učešće od 20% u gotovini.

Ostale informacije možete dobiti u upravi poduzeća, Ulica Borisa Kidriča 68.

Na osnovu Odluke Savjeta radne zajednice Skupštine općine Šibenik broj 6/1 od 14. I 1967. raspisuje se

NATJEĆAJ

za popunjene radnog mesta:

1. geometra u Uredu za katastar
Uvjet: srednja stručna spremi i 2 godine prakse
2. sanitarni inspektor
Uvjet: srednja stručna spremi i 5 godina prakse.

Osobni dohodak po Pravilniku o raspodjeli osobnih dohodaka radnika organa uprave Skupštine općine Šibenik.

Rok natječaja 15 dana od dana objave.

METALAC USKORO POCINJE S PRIPREMAMA ZA NASTAVAK PROLJETNOG PRVENSTVA

BEZ IZGLEDA ZA PRVO MJESTO?

»Metalac« je jedini predstavnik našeg grada u prvenstvu Nogometnog podsaveta Šibenik. U jesenskoj trci za bodovima zauzeo je poziciju do vodećeg »Rudara« u Šiveriću. To je mlađa ekipa, puna entuzijazma, pa se vjeruje da će »metalac« već u narednom prvenstvu igrati glavnu riječ u podsavetskom prvenstvu.

»Metalac« će početkom veljače početi s pripremama za natavak prvenstva. Pod vodstvom trenera Ante Ninića pripremat će se ovi nogometari: Branko Juras, Vicko Piližota, Edo Pekas, Mile Olivari, Josko Travčić, Metod Maksimiljanović, Ante Ninić, Spiro Kunčić, Mile Lokas, Slavko Ozegović, Joso Brajković, Luka Batinić, Ante Blažević i Zvonko Grčić.

Jedini šibenski predstavnik u podsavetskom prvenstvu bio bi ove godine bolje plasiran da ga nije napustilo nekoliko veoma dobrih igrača. Tako su, na primjer, Grubić, Šupe i Crnogača prešli u »Šibenik«, Ivić je prišao DOŠK-u iz Drniša, Čičimir plovi, itd. Međutim, valja zabilježiti i to da će u odnosu na jesenske borbe »Metalac« na proljeće biti pojačan. Naime, pored povratnika iz Armije Berkara, te perspektivnog Stošića, trener će imati na raspolažanju još tri-četiri mlađa igrača.

Najveća teškoća »Metalaca« je u nepostojanju vlastitog igrališta. Koliko to predstavlja tegozinu.

U šibenskom muškom rukometu ima nečega nezdravog. Na takav zaključak upućuju bar neke indicije. Naime, čini se da između ekipa »Autotransporta« i »Metalaca« traje neki, da ga tako nazovemo, nenajavljeni hladni rat.

Tu pretpostavku temeljimo, pored ostalog, i na slijedećem: nedavno su iz ekipa »Galeba«, koja se natječe u Dalmatinskoj rukometnoj regiji, u »Autotransporta«, koji je član Općinske rukometne lige za muške, prešla dva veoma dobra »Galebova« igrača — Mamužić i Burić.

No, gotovo istovremeno, ekipi »Autotransporta« napustio je Rora i pristupio »Galebu«. Naredne, za našeg jedinog predstavnika u prvenstvu Dalmatinske rukometne regije registriran je i Balaban iz »Mladosti«. Te »selidbe« mogu na prvi pogled biti sasvim normalne, ali nam se čini da one »mirišu« ne izvjesna »miniranja«.

Pitamo se — kome to koristi i čemu to vodi? Niže nam svrha da ulazimo (bar ne u ovom napisu) u razglabljane internih problema tih rukometnih klubova, ali trebamo konstatirati da stvari zbilja nisu potpuno jasne. Jer, stojimo na stanovništu da bi naš grad trebao (i mogao) imati veoma jak rukometni klub, koji bi se mogao upustiti i u borbu za titulu najboljeg u Dalmaciji.

Međutim, rasparčanost, neslaganje i zluradovanje (a toga imu) nisu za povoljni. O tome bi trebao da raspriavi i Općinski rukometni odbor. A kako će se klub (da i to kažemo) zvati i tko će se njima rukovoditi — to nije najvažnije. No, bilo bi najbolje kad bi trenutno najkvalitetniji rukometni klub bio pojačan i onim dobrim igračima koji sada nastupaju u drugim sredinama. (B)

ODRŽANA GODIŠNJA SKUPSTINA PODSAVEZA NOGOMETNIH SUDACA U ŠIBENIKU

Premalo utakmica

Podsavez nogometnih sudaca u Šibeniku održao je prošle subote redovnu godišnju skupštinu. Na sastanku je podnesen izvještaj o prošlogodišnjem radu i izabran novi izvršni odbor. Za predsjednika zbora sudaca ponovo je izabran Stanko Knez, a za tajnika Miro Crnogača. S toga sastanka donosimo nekoliko podataka i konstataciju.

Na području Podsaveza, koji obuhvaća područje šibenske, darske i kninske komune, djeluje danas 17 nogometnih sudaca. Savezni sudići Miro Crnogača i Stjepan Bašić, a republički sudići Stanko Knez, Ivan Velić, Dušan Mitić, Martin Vukore-

pa, Ivo Dunkić i Nikica Grubišić. Zanimljivo je istaknuti da na području darske komune nema ni jednog sudača, a s područja kninske komune samo su dva — Ivan Velić i Duro Žigić.

Tokom prošle takmičarske sezone

»Metalac« dobiti vlastito igralište, teško je za sada reći, ali rukovodstvo kluba tu briigu stavlja u prvi plan svoga rada. Imaće, »Metalac« finansira Tvornica elektroda i ferolegura, pa je natjecanje u ovoj sezonu dobitivo oko 500 tisuća starih dinara. (B)

bu, potvrđuje i to što igrači treniraju — na asfaltu! Kada će

ŠTA SE DOGAĐA U RUKOMETU?

Kome je potreban »hladni rat« između »Galeba« i »Autotransporta« — Burić i Mamužić promijenili boju klupskog dresa — Šibeniku je potreban veoma jak rukometni kolektiv

STOLNI TENIS

PIONIRKE ŠIBENIKA NA PRVENSTVU HRVATSKE

U Zagreb će se narednih dana održati seniorsko prvenstvo Hrvatske za žene, pojedinačno i u parovima. Sudjelovat će oko dvadesetak ekipa. Budući da STK »Šibenik« nema seniorke, na prvenstvu će se natjecati samo pionirska ženska ekipa. U tom slučaju, sasvim razumljivo, ne može se očekivati da će naše djevojke postići neki zapaženiji uspjeh. Kako smo obavijesteni iz uprave »Šibenika«, u Zagreb putuju Vukić, Bolanča, Roša i Đrnđa.

Ekipu šibenskih stolnotenometačica vodi na prvenstvo u Zagreb njihov trener prof. Branko Toholj. Koji je cilj kluba bio kad na seniorsko prvenstvo Šibenike pionirsku ekipu? Evo što nam je o tome rekao prof. Toholj.

— Uvjereni smo da će članica našeg kluba nastup na seniorskom prvenstvu biti neobično dobra škola. Nastupati u konkurenciji višestrukih državnih reprezentativki neće biti samo čast našim pionirkama nego i prilika da obogate svoje znanje. A već na narednom prvenstvu Bolanča i njene drugarice imat će prilike da se obilježi i uhvate u koštar sa zasad nedostizivim reprezentativkama. (B)

UKRATKO

Ekipi Autotransporta, koja se natječe u Općinskoj rukometnoj ligi, pristupila su dva odlična igrača: Mamužić i Burić, dosadašnji igrači »Galeba«, člana Dalmatinske rukometne regije. Dvojica spomenutih igrača imaju pravo nastupiti za »Autotransport« već na prvoj utakmici proljetnog dijela prvenstva Općinske rukometne lige. Njihovim dolaskom momčad »Autotransporta« koju trenira Mišo Knežić, znatno je pojačana.

ZAHVALA

U povodu smrti dragog nam supruga i oca

BAKOTIĆ pk. ROKA TUGOMIR

Ovim putem izražavamo zahvalnost rodbini, prijateljima i znancima, te kolektivu »Šipad« Šibenik, koji nam izjavlje sačeće i ublažiše bol.

Bakotić Ida i Mladen Šare

Nastavak sa 4. strane

gubljene veze s poslovnim ljudima, itd.

Upućivanje pošiljaka sa poštanskog šaltera, putem besplatnih pošagica, ustaljena je praksa ne samo u Bibirskim Mostinama nego i u drugim manjim mjestima.

Možda ovo nije zlonamjerni kurs poštara, jer oni stvarno imaju dobar namjeru — da pismo što prije stigne do noslavnika. Ali, događa se eto i ono drugo, što smo već spomenuli.

Frane Podrug

»ŠIBENSKI LIST«

Izdaje i štampa: Novinsko izdavačko poduzeće »Šipad« Šibenik

Direktor: MIRKO KNEŽEVIC
List ureduje redakcijski kolegij — Glavni i odgovorni urednik —

JOSIP GRBELJA

Uredništvo: Šibenik — Ulica Petra Grubišića 3 — Telefon uredništva 25-62 — Rukopisi se ne vraćaju.

— Mjesečna pretplata za SFRJ 200 (2) dinara, za inozemstvo 400 (4) dinara — Tekući račun: Služba društvenog knjigovodstva — filijala Šibenik 346-1-8 — Telefon stamparije 22-28 i 29-53.

DEZURNE LJEKARNE

Do 27. I — Varoš — Ulica bratstva i jedinstva.

Od 28. I do 3. II — Centralna — Ulica Borisa Kidriča.

SABRACAJNE VEZE

VLAKOVI

ZA ZAGREB u 9.45, 19.04 (prije 10.00) — Perkoviću — preko Like) i 22.42 sati (preko Bosne — direktna kola).

ZA BEOGRAD u 19.04 sati (direktna kola).

ZA SPLIT u 3.11, 6.51, 14.49,

19.04 i 22.42 sati.

ZA KNIN u 6.31, 9.49, 14.49,

19.04 i 22.42 sati.

BRODOVI

RIJEKA — DUBROVNIK (brza) dolazak iz Rijeke četvrtkom u 3.25 sati, odlazak za Rijeku nedjeljom u 21.35 sati (vrijedi do 18. ožujka 1967. godine).

AUTOBUSI

ZA ZAGREB u 19 sati (preko Rijeke).

ZA DUBROVNIK u 5.15, 9.30 i 11.30 sati.

ZA RIJEKU u 5.45, 7.45, 9.15,

9.45, 10.15, 13, 14.30, 16.30, 19,